

EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE 46/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om temporär ändring av atomansvarighetslagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 8 december 2010 en proposition med förslag till lag om temporär ändring av atomansvarighetslagen (RP 297/2010 rd) till ekonomiutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har miljöutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandet (MiUU 26/2010 rd) återges efter betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Yrjö Sahrakorpi, arbets- och näringsministeriet
- direktör Hannu Koponen, Strålsäkerhetscentralen
- verkställande direktör Eero Holma, Nordiska Kärnförsäkringspoolen
- kärnteknikchef Juhani Hyvärinen och bolagsjurist Hannele von Hertzen, Fennovoima Ab
- direktör Sami Hautakangas och jurist Henrik Hinders, Fortum Power and Heat Ab
- chef för koncernserviceavdelningen Risto Siilos, Industrins Kraft Abp.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att begränsningen av det skadeståndsansvar som atomanläggningarna i Finland ska täcka genom försäkring eller annan ekonomisk garanti till visst belopp ska slopas utan att vänta på att den lag om saken som stiftats 2005 ska träda i kraft. Den ovan nämnda lagen stiftades för att sätta i kraft vissa internationella protokoll på området för atomansvarighet, men ikraftträdandet av protokollen har fördröjts avsevärt.

Europeiska unionens råd kräver att protokollet ska ratificeras samtidigt i unionens alla medlemsstater före utgången av 2006 och avsikten var att ändringarna i atomansvarighetslagen från 2005 skulle sättas i kraft genom förordning av

statsrådet vid en tidpunkt då det fanns förutsättningar för ratificering i Finland.

Eftersom det är osäkert när villkoren för ratificering blir uppfyllda, är avsikten att omedelbart införa ett obegränsat ansvar i Finland.

Samtidigt föreslås det ansvarighetsbelopp som en anläggningsinnehavare ska försäkra bli höjt från nuvarande 175 miljoner särskilda dragningsrätter (SDR), som fastställs av Internationella Valutafonden (motsvarande ca 205 miljoner euro), till 600 miljoner särskilda dragningsrätter (ca 700 miljoner euro). Ansvarighetsbeloppet har fastställts till samma nivå som i den lag som väntar på att träda i kraft.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2012.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Ekonomiutskottet föreslår att lagförslaget godkänns.

Riksdagen godkände den 1 juli 2010 statsrådets principbeslut om utbyggnad av kärnkraften och byggande av en slutförvaringsanläggning för använt kärnbränsle under förutsättning att regeringen fortsätter med sina åtgärder för att de utvidgade skyldigheterna i fråga om kärnansvar ska sättas i kraft internationellt och under 2010 förelägger riksdagen ett förslag till ändring av atomansvarighetslagen så att lagen förbättrar skyddet vid radiologiska skador i Finland (Ö 2—4/2010 rd — EkUB 13/2010 rd — RSk 22/2010 rd).

År 2005 godkändes en ändring i atomansvarighetslagen (493/2005) som utvidgade anläggningsinnehavarens ansvar och de skador som ska ersättas och förlängde tiden för att väcka talan, men ändringen har ännu inte trätt i kraft för att protokollen om ändring av vissa internationella konventioner inte har ratificerats.

Den temporära lag som nu ska godkännas betyder ett obegränsat ansvar för innehavaren av en atomanläggning för radiologiska skador som uppkommer i Finland. Innehavaren av en finländsk atomanläggning svarar för sina förpliktelser med all sin egendom på det sätt som aktiebolagslagen föreskriver. Delägarnas ansvar är begränsat till det kapital som investerats i bola-

get. Också i det fallet att anläggningsinnehavaren har ett obegränsat ansvar, beror ersättningsbeloppet i praktiken på om kärnkraftsbolaget har annan egendom utöver anläggningen och anläggningsplatsen och hur mycket.

Ansvar för skador som uppkommer någon annanstans än i Finland höjs från 175 miljoner särskilda dragningsrätter (SDR) till 600 miljoner särskilda dragningsrätter (från ca 205 till ca 700 miljoner euro). För att täcka ansvaret ska anläggningsinnehavaren teckna en försäkring upp till 600 miljoner särskilda dragningsrätter. De här bestämmelserna svarar mot bestämmelserna i den lag som väntar på att träda i kraft.

Nordiska Kärnförsäkringspoolen säger i sitt yttrande att försäkringskapaciteten räcker till för att försäkra ett ansvar på 600 särskilda dragningsrätter. Poolens egen riskkapacitet är omkring 192 miljoner euro och den överskjutande andelen försäkras i andra nationella pooler. Bland medlemmarna i Nordiska Kärnförsäkringspoolen finns 42 försäkringsbolag som bedriver försäkringsrörelse i Finland eller Sverige. Medlemmarna i poolen har ett solidariskt ansvar i relation till sina egna andelar.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget utan ändringar.

Helsingfors den 9 februari 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jouko Skinnari /sd
vordf. Mauri Salo /cent
medl. Hannu Hoskonen /cent
Harri Jaskari /saml
Anne Kalmari /cent
Matti Kangas /vänst

Jouko Laxell /saml
Eero Lehti /saml
Marjo Matikainen-Kallström /saml
Petteri Orpo /saml
Oras Tynkkynen /gröna
Markku Uusipaavalniemi /saf.

Sekreterare var

utskottsråd Eelis Roikonen.